

HFPC wspólnie z czterema organizacjami społecznymi skierowała opinię przyjaciela sądu do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie sześciu dziennikarzy, wobec których w 2016 r. wydano zakaz wstępu do węgierskiego parlamentu (*Mándli i inni p. Węgrom*).

Opinia HFPC: waga relacjonowania przez media prac parlamentu dla demokratycznego społeczeństwa

Autorzy opinii podkreślili, że wszelkie ograniczenia wolności słowa w sprawach odnoszących się do prac parlamentu, w tym faktyczne ograniczenia dostępu do pewnych obszarów parlamentu, wymagają szczególnie mocnego uzasadnienia. Działalność mediów w tej dziedzinie umożliwia bowiem społeczeństwu dostęp do informacji kluczowych dla życia publicznego i tym samym jest niezbędna dla czynnego uczestnictwa w procesach demokratycznych. Bez niej obywatele nie mieliby nie tylko wystarczającej wiedzy na temat istotnych debat publicznych, ale również – rzeczywistych działań i poglądów ich reprezentantów. Dlatego też prawo dziennikarzy do relacjonowania prac parlamentarnych nie może być zawężane tylko do tego, co zostało oficjalnie zatwierdzone przez instytucje parlamentu, ale powinno móc obejmować wszelkie działania parlamentarzystów.

W opinii zwrócono również uwagę, że stosowaniu środków uniemożliwiających dziennikarzom dostęp do budynków parlamentarnych muszą towarzyszyć odpowiednie gwarancje proceduralne – w tym kontrola sądu – które zapewnią, że będzie się po nie sięgać tylko w niezbędnym zakresie. W przeciwnym razie istnieje ryzyko, że środki te będą nadużywane i wykorzystywane dla wykluczania tych przedstawicieli mediów, którzy są krytyczni wobec działań parlamentu.

Ograniczenia dostępu dziennikarzy do parlamentu – niepokojący trend

Sprawę *Mándli i inni p. Węgrom* można uznać za kolejny przykład, w którym władze publiczne usiłują utrudniać mediom możliwość przekazywania informacji o pracach parlamentu. Oprócz Węgier, podobne wydarzenia miały niedawno miejsce w [Ghanie](#), [Ugandzie](#), [Macedonii](#), [Malezji](#)

– i Polsce. W grudniu 2016 r. Kancelaria Sejmu przedstawiła projekt założeń zmian organizacji pracy mediów w Sejmie, który ograniczałby dostęp dziennikarzy do tej instytucji (zob. [uwagi HFPC do projektu](#))

). Mimo że ostatecznie projekt nie wszedł w życie, jeszcze w styczniu 2017 r. media informowały o faktycznych utrudnieniach, z jakimi spotykają się niektórzy dziennikarze relacjonujący wydarzenia w parlamencie (zob.

[stanowisko HFPC w tej sprawie](#)

).

Kwestia dostępu dziennikarzy do parlamentu była również niedawno przedmiotem orzeczenia ETPC w sprawie Selmani i inni p. Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii ([wyrok z 9 lutego 2017 r](#)).

Sprawa dotyczyła wydarzeń w Macedonii w 2013 r., kiedy podczas debaty nad przyszłorocznym budżetem część posłów opozycji zaczęła przeszkadzać w obradach i została usunięta z sali. Jednocześnie straż parlamentarna próbowała wyprosić przebywających na galerii dziennikarzy, proponując, aby przenieśli się w inne wyznaczone dla nich miejsce. Gdy dziennikarze odmówili, zostali usunięci z galerii siłą. Rozpatrując sprawę, ETPC zauważył, że dziennikarze po wyprowadzeniu z galerii nie mogli efektywnie kontynuować pracy, czyli zdawać relacji z sali obrad. Jednocześnie ETPC uznał, że wykluczenie dziennikarzy z galerii nie było niezbędne – nie brali oni bowiem udziału w konflikcie, tylko spokojnie wykonywali swoją pracę, biernie obserwując obrady. Z tego powodu ETPC orzekł, że w sprawie doszło do naruszenia art. 10 Konwencji gwarantującego swobodę wypowiedzi i przyznał skarżącemu 5 tys. euro zadośćuczynienia (więcej informacji na temat wyroku dostępne jest

[tutaj](#)

).

Wspólna opinia HFPC, [Media Legal Defence Initiative](#) , [OSSIGENO per l'informazione](#) , [Media Development Centre](#)

oraz

[Mass Media Defence Centre](#)

w sprawie

Mándli i inni p. Węgrom

(skarga nr 63164/16 z 26 października 2016 r.) dostępna jest

[tutaj](#).